

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/33/2019
Identifikačné číslo spisu:	8717010959
Dátum vydania rozhodnutia:	10.12.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. František Mozner
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:8717010959.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Františka Moznera a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Martina Piovartsyho v trestnej veci proti obvinenému Z. Č. a spol. pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zák. na neverejnom zasadnutí konanom 10. decembra 2019 v Bratislave o dovolaní obvineného Z. Č. proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 10. mája 2018, sp. zn. 10To/9/2018, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného Z. Č. odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Poprad (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom z 19. októbra 2017, sp. zn. 5T/61/2017, uznal obvineného Z. Č. vinným zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zák., ktorý spáchal spoločne so spoluobvineným I. Č. tak, že po vzájomnej spoločnej dohode 13. marca 2017 v čase okolo 16:00 hod. vo C., na ul. C. č. XXX/XA vedľa objektu V. A. preskočili kovové opltenie na uzavretej kovovej konštrukcii, kde sa nachádza betónová šachta, v ktorej v tom čase prespával poškodený Š. S., nar. XX. N. XXXX, načo I. Č. skočil k poškodenému Š. S. do betónovej šachty, oboma rukami ho chytil pod krkom za vetrovku, ktorú mal na sebe, pričom mu povedal, aby im dal peniaze, lebo ho zabijú, potom k poškodenému do šachty vošiel aj Z. Č., pričom aj on poškodenému povedal, aby im dal peniaze, lebo ho zabijú, načo poškodený nereagoval, pretože sa ich bál, potom poškodeného začali obaja biť päťami do oblasti tváre, prehľadávali mu vrecká na oblečení, vyzliekli ho zo šatstva a z presne nezisteného vrecka na oblečení mu odcudzili finančnú hotovosť vo výške najmenej 70,- eur, z betónovej šachty vzali najmenej dva kusy balení cigariet presne nezistenej značky a rôzne potraviny a I. Č. mu ešte povedal, že za ním prídu obaja aj na druhý deň ráno a že ak im nedá peniaze, tak ho zabijú a nato z miesta činu odišli, čím takto krádežou finančnej hotovosti, cigariet a potravín spôsobili poškodenému Š.L. S. škodu spolu vo výške najmenej 80,- eur, pričom k zraneniu poškodeného nedošlo.

Za to mu okresný súd uložil podľa § 188 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zák. a § 37 písm. m) Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere deväť rokov, na ktorého výkon ho podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Zároveň obom obvineným uložil podľa § 287 ods. 1 Tr. por. povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť poškodenému Š. S. škodu vo výške 80,- eur.

Obvinený Z. Č. napadol uvedený rozsudok okresného súdu odvolaním, ktoré Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 10. mája 2018, sp. zn. 10To/9/2018, zamietol podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné.

Proti uzneseniu krajského súdu, ktoré bolo obvinenému Z. Č.W. jeho obhajcovi doručené 30. augusta 2018, podal priamo obvinený už 5. júna 2018 dovolanie, ktoré následne 7. marca 2019 doplnil prostredníctvom pre dovolacie konanie ustanoveného obhajcu, a to z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

V odôvodnení tohto mimoriadneho opravného prostriedku poukazuje obvinený predovšetkým na časti znaleckých posudkov PhDr. A. C., MUDr. E. R. a výpovede poškodeného a jeho syna I. S.. Považuje pritom za nepochopiteľné, ako môže súd prvého stupňa niekoho odsúdiť, odvolací súd s ním súhlasiť a zamietnuť odvolanie a odsúdenie postaviť na výpovedi osoby, ktorá si nič nepamätá, resp. si sama dotvára skutočnosti, raz uvedie jednu verziu, potom druhú, za páchatel'ov označí rôzne osoby, a ktorá nebola v deň skutku triezva (poškodený, pozn.), a ďalej na výpovedi svedkyne C. I. (dcéra poškodeného, pozn.), ktorá pri danej udalosti ani nebola a ak tvrdí, že mali jej otca biť päťami do tváre, tak by mal po úderoch nejaké stopy. Dovolateľ je preto presvedčený, že nebol správne zistený skutkový stav a nespáchal čin, za ktorý je odsúdený. Tvrdí, že mu v konaní nebola jednoznačne preukázaná vina, pričom nie je povinnosťou obžalovaného dokazovať svoju nevinu, pretože zásada prezumpcie nevinu vyžaduje, aby to bol štát, kto nesie v trestnom konaní dôkazné bremeno. Napokon dovolateľ uviedol, že poškodený ešte pred začatím hlavného pojednávania verejne vykrikoval „Pustite ich domov, oni mi nič neurobili“ a pri stretnutí s ním vo výkone trestu odňatia slobody sa mu počas vychádzky verejne ospravedlnil za to, že ho (dovolateľa, pozn.) označil, že ho mal zbiť a okradnúť, ale že ho k tomu donútila jeho dcéra.

V podstate z týchto dôvodov obvinený Z. Č. prostredníctvom obhajcu navrhol, aby dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a zrušil aj rozhodnutie súdu prvého stupňa.

Následne obvinený v podaní z 1. júla 2019 sám predostiera štyri verzie skutkového deja, a to na základe jednotlivých výpovedí poškodeného, so záverom, že v jeho prípade mala byť použitá zásada in dubio pro reo. Namieta tiež, že tým, že sa okresný súd nezaoberal jeho argumentami, bol porušený aj čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru. Žiada preto, aby bol podľa § 285 písm. c) Tr. por. spod obžaloby oslobodený.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Poprad (ďalej len „prokurátor“) v písomnom vyjadrení k dovolaniu obvineného uviedol, že spáchanie skutku oboma odsúdenými bolo preukázané výpoveďami poškodeného, svedkyne C. I., ako aj ďalšími zabezpečenými listinnými dôkazmi. V tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že poškodený vo svojich výpovediach v prípravnom konaní, ako aj na hlavnom pojednávaní v základných rysoch zotrval na podstatných okolnostiach skutku a jeho priebehu, na tom čo mu bolo odcudzené, ako, aj kým a koľkými osobami bol napadnutý, pričom osoby páchatel'ov opoznal tak pri konfrontácii v prípravnom konaní, ako aj na hlavnom pojednávaní. Pokiaľ sa týka svedkyne C. I. je pravdou, že táto nebola priamym svedkom samotného skutku, dozvedela sa o ňom z rozprávania poškodeného, prokurátor však považuje za podstatné, že výpoveď uvedenej svedkyne a poškodeného vzájomne korešpondovali a boli vo vzájomnej zhode so zabezpečenými listinnými dôkazmi. Vo vzťahu k duševnému stavu poškodeného a jeho vierohodnosti poukazuje prokurátor na závery znaleckého posudku vypracovaného znalkyňou PhDr. A. C., z ktorých podľa neho jednoznačne vyplýva, že motivácia poškodeného k výpovedi nie je patologická, je psychologicky zrozumiteľná na podklade reaktívnom vzhľadom ku kontextu vyšetrovanej udalosti. U poškodeného nemožno predpokladať, aby mohol interpretovať skutočnosti, ktoré uviedol vo svojej výpovedi bez toho, že by ich prežil. Absentuje u neho motív pre tzv. krivé obvinenie.

Na základe uvedeného sa prokurátor plne stotožňuje s napadnutým rozsudkom okresného súdu, ktorý považuje v celom rozsahu za správny a zákonný, v spojení s uznesením krajského súdu a navrhuje, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného Z. Č. podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Tr. por. a zistil, že dovolanie bolo podané obvineným Z. Č. ako oprávnenou osobou podľa § 369 ods. 2 písm. b) Tr. por., prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné [§ 368 ods. 2 písm. h) Tr. por.], v zákonnej lehote uvedenej v § 370 ods. 1 Tr. por., potom ako dovolateľ využil svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok (odvolanie), o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Tr. por.), s obsahovými náležitosťami podľa § 374 ods. 1 Tr. por. a s uvedením dôvodu dovolania podľa odseku 2 tohto ustanovenia. Súc viazaný napadnutému rozhodnutiu vytýkanými chybami (§ 385 ods. 1 Tr. por.) dovolací súd ale zároveň zistil, že obvineným uplatnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. nie je v posudzovanej veci zjavne splnený.

Úvodom považuje najvyšší súd za potrebné najprv vo všeobecnej rovine pripomenúť, že z konštrukcie a štruktúry jednotlivých dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a) až n) Tr. por. vyplýva, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu je určené na nápravu výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných chýb. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa [primerane pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 57/2007].

Povedané inými slovami, dovolaním podaným z niektorého z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Tr. por. sa nemožno domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je založené napadnuté alebo jemu predchádzajúce rozhodnutie, a ani prehodnotenia vykonaného dokazovania. Pritom platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takéhoto dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por. Nestačí, ak podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pokiaľ v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu (pozri napr. rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 51/2014).

Ďalej je potrebné uviesť, že pri rozhodovaní o dovolaní, ktoré sa opiera o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., hodnotí najvyšší súd skutkový stav len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené. Predmetom tohto dovolacieho dôvodu tak môže byť len nesprávne právne posúdenie v skutkovej vete rozhodnutia ustáleného skutku, ale nikdy samotné skutkové zistenia, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť (pozri tiež rozhodnutie najvyššieho súdu a stanovisko jeho trestnoprávneho kolégia zverejnené v Zbierke pod č. 47/2008 a 3/2011).

V kontexte týchto všeobecných východísk najvyšší súd k posudzovanej veci uvádza, že v dovolaní uplatnené námietky obvineného majú výlučne skutkový charakter. Dovolať sa nimi totiž v skutočnosti domáha zmeny skutkových zistení prvostupňového súdu, ktoré si v celom rozsahu osvojil aj krajský súd a ktorých správnosť a úplnosť nemôže dovolací súd v tomto konaní skúmať ani meniť [§ 371 ods. 1 písm. i) veta za bodkočiarkou Tr. por.], keď tvrdí, že súdy v pôvodnom konaní nesprávne vyhodnotili vykonané dôkazy, pričom dovolaciemu súdu predkladá ich vlastné hodnotenie so záverom, že jeho vina nebola jednoznačne preukázaná. Takéto námietky však vecne nezodpovedajú nielen obvineným použitým, ale ani žiadnemu inému dovolaciemu dôvodu uvedenému v § 371 ods. 1 Tr. por. Chyby skutkovej povahy sú totiž uplatniteľné len v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Tr. por., ktorý je oprávnený použiť jedine minister spravodlivosti.

Treba pritom uviesť, že súdy oboch stupňov v odôvodnení ich rozhodnutí, zohľadniac jednotlivé námietky, ktoré obvinený v podanom dovolaní v podstate iba opakuje, podrobne rozviedli, akými

úvahami sa spravovali pri hodnotení dôkazov preukazujúcich nimi ustálené skutkové zistenia a prečo obhajobe obvineného neuverili (pozri najmä str. 11 až 13 rozsudku okresného súdu a str. 8 až 10 uznesenia krajského súdu). Zároveň sa žiada zdôrazniť, že súčasťou práva na spravodlivé súdne konanie, ktorého porušenie obvinený v dovolaní tiež namieta, nie je v žiadnom prípade jeho právo ako dovolateľa na preskúmanie toho, akým spôsobom skutkové súdy hodnotili právne a faktické okolnosti konkrétneho prípadu, a ani právo na to, aby súdy rozhodli v súlade s jeho návrhmi, predstavami alebo očakávaniami (primerane pozri napr. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 27. októbra 2010, sp. zn. II. ÚS 462/2010, zverejnené v Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 102/2010).

Tieto dôvody viedli najvyšší súd k tomu, že dovolanie obvineného Z. Č. na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.